

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/674
KARAR NO : 1982/580

K A R A R

ÖZET :Siyasi bir parti ile ilişkisi görülen dernek yöneticilerinin, Sıkı yönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olarak işledikleri suçların ait davanın zaman ve yer koşulu aralaksızın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.
Sanıklar : M.Emin Güngör ve arkadaşları

O L A Y : İstanbul Valiliğine gönderilen bir mektupla, sanıkların oturdukları evde silâhlar ele geçirildiği ihbar edilmiş, emniyetce 15-2-1978 de yapılan aramada orjinal dinamit dokumu, üzerine yapıştırılmış 17 cm. ateşleme fitiline monte edilmiş, fitil ve fünye, 4 cm. uzunluğunda, 12 cm. boyunda bir boruya yerleştirilmiş patlayıcı madde ele geçirilmiştir. Kartal C. Savcılığı sanıkların patlayıcı madde bulundurmak suçunu işlediklerini öne sürerek TCK. nun 264. maddesine göre cezalandırılması istemiyle iddianameyle kamu davası açmıştır.

Kartal 1. Asliye Ceza Mahkemesi : 22-11-1979 gününde, 1978/112-1979/368 sayılı karar ile; atılı suçun Sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemi kapsamına girdiği, Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 143/452 sayılı kararı içeriğinde davaya bakmanın Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin görevine girdiği,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi:9-3-1981 gününde, 1981/156-196 sayılı karar ile; atılı suçun Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği, bağlantı koşulunu içermediği, 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlanti koşullarının gerçekleşmediği, davada Adli Yargı yerinin görevli bulunduğu,

Gereçleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y. İsmet Ayer, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı, 20-9-1982 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığının Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Yavuz Öğüt'ün davada Askeri Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Sanıklara atılı suç, Sıkıyönetim ilânından üç aydan önce işlenmiştir.

Dosyada ifadesi bulunan İ. Şahin Yılmaz, sanıklardan Bekir Güngör'ün ülkücü ve sağ eğilimli olduğunu, beyan etmiş, sanıkların evlerinde yapılan aramada suç konusu patlayıcı maddeler yanında, milliyetçi görüşü yansıtan kitap ve bildiriler bulunmuştur. Valiliğe gönderilen ihbar mektubunda ise, belirtilen adreste Türkeş'in Komandoları üstlenmişti denilmekle, bu adreste ise sanıkların oturduğu emniyetce şaplanmış bulunmaktadır. Dosyanın 30. sırasında bulunan 22-2-1978 günlü, İstanbul Emniyet Müdürlüğü yazısında; "yapılan soruşturma sonunda Ülkücü İşçiler Derneği mensubu olan ve son günlerde yoğunluk kazanan bombalı eylemlere karışmış olmaları kuvvetle muhtemel görülen Bekir Güngör, Musa Atasoy, İbrahim Salbaş ve M. Emin Güngör'ün adreslerine geldiklerinde..... yakalanmış....., denilmektedir.

Şu hale göre sağ görüşlü olan ve emniyet müdürlüğü yazısında ülkücü işçiler derneği mensubu oldukları bilinen sanıklara atılı ve yaygın şiddet eyleminin en etkin aracı olan bomba, fitil ve fünye bulundurma suçu, Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkindir.

Suç, Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş ve 1402 sayılı yasa'nın 13/a.maddesindeki süre kapsamı dışında kalmıştır.

Ancak dosya içinde bulunan ve sanıkların sağ görüşlü olup, ülkücü işçiler derneği mensubu olduklarını belirleyen Emniyet yazısı ve mahkememizin 28-6-1982 günlü ara kararına cevaben gönderilen İstanbul ili Emniyet ve Merkez Komutanlığının 25-2-1982 günlü 29022 sayılı yazısında sanıklardan İbrahim Salbaş'ın ülkücü işçiler derneği Kartal Şubesi üyesi olduğunun açıklanması karşısında sanıkların ve özellikle sanıklardan İbrahim Salbaş'ın durumu 2310 sayılı yasa'nın Ek-1.maddesi kapsamına girmektedir.

2130 sayılı yasa'nın Ek-1.maddesi kapsamına giren ve siyasi parti ile ilişkisi görülen dernek üyelerinin suçlarına Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde bakılacağından davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre işin Askeri Yargı yerinde görülmesine ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinin 9-3-1981 gün, 1981/156-196 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 20-9-1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Kenan Terzioğlu

Üye
İsmail Oğuz

Üye
Nevzat Doğan.

Üye
Y.İsmet Ay

Üye
Yaşar Çiftçioğlu

Üye
Hasan Çelikkale

Üye
Ergun Argon